

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Inalt Preasfințitul Alexandru la Sighet.

Ziua mult dorită de credincioșii eparhiei Maramureșului, ca să-și vadă pe noul păstor în mijlocul lor, a sosit în 5 Sept. Fiii Bisericii noastre din acest județ și din orașul de reședință Sighet în această zi au avut fericita ocazie să salute pe iubitul lor episcop Alexandru, care în drumul său spre mănăstirea Moiseiului a ținut să-și vadă credincioșii, preoții, și bisericile.

Din dimineața zilei de 5 Sept., într-o atmosferă de sărbătoare și dragoste, ce erădia de pe fețele oamenilor, satele de pe valea Mării și orașul Sighet împodobite cu frumoase porți triumfale își așteptau înaltul oaspe. Și sufletelor deschise și credincioase, Inaltul Arhiepiscop le-a răspuns cu sufletul său plin de dragoste, care a știut să se apropie cu atâta delicateță de inimile simple și credincioase. Ziua aceasta a fost o zi a dragostei și o zi a izbânzii creștinismului adevărat reprezentat de sf. noastră Biserică.

Orașul Sighet l-a primit seara pe Inaltul Arhiepiscop. La ora 5 deja tot sufletul care simte românește și frățește, a fost acolo la poarta triumfală, așteptând sosirea. Cu puțină întârziere, — din cauza unei procesii care a mers înaintea Inalt Preasfințitului Episcop și care a trebuit urmată numai în pași, — la ora 6^{1/2} a sosit automobilul, care aducea pe ilustrul oaspe, însoțit de un banderiu de 38 călăreți în costume maramureșene, cu caii învăliși cu frumoase cergi, — așa cum puteau să fie pe vremuri și oșteni Vodei Bogdan.

Sosit la poarta triumfală a fost salutată în vorbe alese și însuflețite de primarul orașului Dr. Petre Mihalyi. În ușa bisericii a

fost salutată de clerul local îmbrăcat în odăjdii, în frunte cu Reverendisimul Vicar.

A urmat slujba dupăcinarului la care Excelența Sa Dl. Episcop, prin cuvinte de adevărat creștin, de adevărat părinte și apostol și-a expus scopul vizitei sale: a merge la Moiseiu pentru a închina și aici sub scutul Preacuratei Mame a lui Dumnezeu această dieceză în acest an efesin, și cu o cale a-și cunoaște credincioșii, preoții și bisericile.

A doua zi, Duminică la ora 9 s'a celebrat liturgia arhierescă. Biserica a fost plină tixit încât sute de credincioși au trebuit să stea pe afară, din cauză că înăuntru nu încăpeau. Au participat toți intelectualii în frunte cu Dl. Prefect Dr. Flaviu Iurca, autoritățile și țărănimea din loc. S'au remarcat frumoasele cântări, — deși lipsia un cor, — în special priceasna atât de artistic cântată de Dl. Dr. Ilie Lazar. O mică învățătură: că serbările bisericii noastre pot să-i aducă laolaltă pe toți oamenii de bine, deși de multe ori aceștia pentru motive politice sunt certați. Dacă ne vom aduna mai des pentru mărirea lui Dumnezeu, se vor apropia, mai mult laolaltă ceice prin puterile intelectului, prin caracter și prin poziția socială sunt chemați să dea o îndrumare sănătoasă vieții noastre publice atât de sbuciumată în ziua de azi.

Punctul culminant al serviciului divin a fost înălțătoarea predică a Inalt Preasfințitului Arhiepiscop, care dela începutul ei până la capăt a ținut încordată atențiunea tuturor celor prezenți, întărind credința în adevărurile divine atât a intelectualilor cât și a țărănilor prezenți, găsind cu o măiestrie și o vervă nespūsă calea către sufletul tuturor acestora.

După liturghie a urmat recepția în sala festivă a prefecturii, unde au fost prezenți pentru a saluta pe Înaltul Arhiepiscop, reprezentanții tuturor confesiunilor și a tuturor autorităților. În numele bisericilor a fost salutat de către Reverendisimul Vicar Boroș, iar în numele autorităților, de către Dl. Dr. Iuliu Moș primpreședintele tribunalului.

Cuvintelor alese li s'a răspuns cu cuvinte alese. Faptul că toate confesiunile — spune Înalt Preasfinția Sa — îl salută prin rostul unui singur om, e dovadă că aceste știu, că trebuie să muncească toate în înțelegere pentru mărirea lui Dumnezeu. Toate confesiunile, fără de deosebire, au atât de mult de făcut pe propriul lor teren de activitate, încât ar fi păcat să se ocupe unele cu chestiunile celeilalte.

Iar autorităților de stat și județene li se aduce aminte că în emblema țării noastre este scris principiul „Nihil sine Deo”, nimic fără Dumnezeu, adică nici un act administrativ sau judecătoresc nu poate să fie lipsit de principiile legii dumnezeiești.

La ora 1 a urmat un splendid banchet la care au luat parte 100 de persoane. Toasturile ridicate în cinstea Majestăților lor Regele și Papa de către Înaltul Arhiepiscop, apoi altele pentru Escelenta Sa de către Dl. Prefect, Dl. Vicar, Dl. Protopop al bisericii romano catolice Pilcz, de către Dl. protopop al bisericii reformate Papp, au făcut din această masă o ocazie de înfrățirea sufletelor.

După masă la ora 3 a fost vecernie solemnă la biserica locală ruteană, unde Înalt Preasfinția Sa a fost salutat de către M. On. protopopul rutean Szabo în limba ruteană și maghiară, răspunzându-i Înaltul Arhiepiscop românește și pentrucă încă nu cunoaște limba ruteană, și că să înțeleagă credincioșii ruteni cari nu știu românește și în limba maghiară.

S'a remarcat la biserica ruteană frumosul cor bisericesc, care — spre marea noastră durere — îi lipsește atât de mult bisericii românești din Sighet.

După terminarea serviciului divin Înalt Preasfințitul Arhiepiscop a făcut vizite la preoții și autoritățile din localitate. Iar a doua zi a plecat din orașul nostru spre drumul său de pelerinaj și de apostol, însoțit de dragostea și rugăciunile acelor pe cari într-o singură zi i-a cunoscut, i-a văzut și cu sufletul său i-a captivat.

S. Cruce, mântuirea creștinilor.

Jidovii orbiți de patima răsunării, au considerat S. Cruce, ca pe semn de ocară, iară înțelepții neamurilor păgâne cinstirea lemnului restignirei o țineau de nebuniă, astfel ei au prigunit pe creștini, cari venerau semnul mântuirii neamului omenesc, adică pe s. Cruce. S'au asociat cu toți dușmanii întunecului și toate mijloacele le-au folosit, ca se nimicească învățătura mântuitoare de suflete, predicată de Hristos răstignit pe lemnul de ocară.

Înzădar au probat a smulge din inimi memoria mântuitorului răstignit, pe S. Cruce înzădar au îngropat uneltele chinurii și a răstignirii, înzădar au profanat locul sfânt al suferinții Fiului lui Dumnezeu prin ridicarea statuelor a zeilor păgâni Iupiter și Venus pe locul răstignirii, deoarece aceste sau prăbușit și s. Cruce a biruit și prin care mântuire sa făcut la toată lumea.

Deja de 1620 ani stă s. Cruce, decând a fost săpată și găsită de s. Elena, mama marelui împărat: Constantin. Acest domnitor a sters pedeapsa rușinoasă a restignirei pe cruce și creștinii aflarea și înălțarea ei o venerază prin o sărbătoare măreață înpreunată cu post și ajun numită: „Înălțarea S. Crucii”

Acest Simbol al mântuirii neamului omenesc aflăm așezat pe vârful turnurilor bisericilor, în ținuturile, pe margini de drumuri, pe coroanele regești, în casele și colibele modeste a bunilor creștini, precum și la hotarele orașelor, satelor, pe alterele bisericilor și pe pereții palatelor boierești.

Creștinii primelor veacuri a știut-o cinsti și prețui pentrucă ea a fost patul de moarte a Răscumpărătorului nostru și încă și mai mult s. Cruce este semnul, steagul învingerii asupra întunecului, asupra iadului, asupra osindei vecinice, asupra morții ea este izvorul mării a tuturor virtuților, a binelui și a fericirii vecinice.

S. Cruce este un nume, un simbol colectiv al tot ce este nobil, atragător și frumos cum sunt: iubirea, umilința, răbdarea, suferința, abnegația, statornicia, blândețea, frățietatea, egalitatea, libertatea, nevinovația, țaria, mucenicia, credința intrupate prin Isus Hristos, răstignit pe dânsa.

Stă s. Cruce în butul tuturor dușmanilor ei milenari, este s'a fost și va fi mângăierea creștinilor și osânda hulitorilor ei, când „la ivirea semnului mântuirii neamului omenesc, — la judecata de obște — vor plânge toate neamurile”. Să învîrtește roata lumii, prigonitorii s. Cruci, păgânismul a apus, și evrei risipiți în toate colțurile pământului, hulitori și dușmanii s. Cruci se vor frânge prin puterea ei făcătoare de minuni, iară bolșevismului și pocăiților rătăciți s. Cruce le va săpa mormântul peirei. E de lipsă și trebuie să înțelegem și să învățăm învățătura sublimă a lui Hristos, predicată de pe lemnul S. Cruci, când venerația față de dânsa vom dovedi-o prin aceea, că urmând poruncile și îndrumările s. biserice creștine catolice, precum străbunii noștri în grele încercări și suferințe sub umbra s. Cruci au aflat mângăere și mântuire, așa și noi în vârtejul valurilor zilelor grele, în cari ne zbatem, numai la poalele s. Cruci venerându-o, cinstindu-o și închinându-ne ei putem afla alinare, mângăere și mântuire.

„Cine vrea să vină după mine, să-și ia crucea sa și să vină după mine” ne cheamă dulcele mântuitor.

D. V.

Unde ești Doamne ?

De multe ori, când privim triumful aparent, — ce nouă ni se pare real, — al răutății, când vedem persoane meritoase și cinstite călcate în picioare de către indivizi de valoare dubioasă; când sufletul nostru se răsvrătește la veste înălțării unei valori minime deasupra nivelului nostru, atunci întrebăm involuntar și desnădui: Unde ești Doamne ?

Când auzim despre suferințele celor buni când stăm la patul de boală al unui copil nevinovat; când petrecem la mormânt vr'un tânăr în floarea vârstei, sau o mamă plânsă de copiii ei mici; întrebăm fiind înflorați de atâta nedreptate: Unde ești Doamne ?

Când în cele mai frumoase nădejdi ne-am înșelat; când ne simțim singuri pe fața pământului; când semenii noștri ne par o haită de lupi, cari pândesc momentul prielnic ca să ne sfășie; când ne aflăm înconjurați de nenumărate primejdii, atunci ne

vine pe buze: Unde ești Doamne ?

Și nu avem dreptul să ne punem întrebarea aceasta! Căci Domnul e pretutindeni și cel mai neînsemnat eveniment cu știrea Lui se întâmplă. Și triumful răutății e numai temporar, e o treaptă către prăbușirea ei; niciodată indivizi nevaloroși n'au putut să strivească definitiv pe cei cu suflete alese, căci în conștiința omenească, ori cât de stricată să fie societatea, trăiește aprecierea binelui și mai timpuriu sau mai târziu chiar tovarășii triumfătorilor se vor întoarce contra lor. Și dacă persoane de valoare minimă se ridică din masa oamenilor, — căci bășica de săpun și vântul o ridică în sus — putem fi siguri, că nu mult timp vor sta la înălțime, bășica de săpun plesnește de sine.

Ce privește suferințele celor buni, aceste de multe ori nu se pot numi suferințe, căci îi scapă de suferințe mai mari. Poate copilul nevinovat fără o boală, cari îl face mai serios, ar deveni frivol și necredincios; pe tânărul poate l-au așteptat mai mari nefericiri decât moartea și moartea mamei, poate se facă din orfani oameni superiori.

Când desiluziile ne urmăresc Dumnezeu vrea, să ne aducă la simțul realității în fumurați cum suntem; când suferim de cruzimea semenilor noștri, atunci El încearcă iubirea noastră față de ei și primejdiile ne oțolesc voința, făcându-ne energici și rezistenți.

În toate cazurile amintite mâna lui Dumnezeu era în adâncul lucrurilor. Și dacă noi n'am simțit această mână, înseamnă că nu ne simțim destul de aproape de Dumnezeu. Nu ne simțim, pentrucă teama noastră este mai mare decât iubirea noastră. Și teama e fructul păcatelor noastre. Dumnezeu nostru nu este Tatăl nostru cel bun, Care ne iubește nemărginit, nici blândul Isus, Care cu sângele lui cel scump ne-a răscumpărat mântuirea noastră, ci Iahve cel răzbunător al ovreilor, Care și nouă ne rezervă un fulger. De aceea nu-L simțim aproape de noi, de aceea îl căutăm mereu. „Unde ești Doamne ?” întrebăm și nu observăm că aducem ofensă demnității divine. Căci pe Dumnezeu numai în sufletul nostru să-L căutăm, dacă acolo nu-L vom afla, zădarnic îl căutăm în afară de noi. Dacă El este sălășluit în sufletul nostru, îl vom simți și în șoapta codrului, în parfumul florilor, în cântecul păsărilor și cu atât mai mult în întâmplările vieții. Și atunci n'a trebui să întrebăm, fără nădejdea răspunsului liniștitor: Unde ești Doamne ?

Dr. Irena Berinde

Nașterea Precuratei Vergure Maria.

Cântarea I.-a a imnurilor de laudă întocmită în cinstea Preafericitei Vergure Maria sună astfel: „Deschide-voiu gura mea și se va umplea de Spirit și cuvânt voi răspunde împărătesei Maria și mă voi arăta luminat servind și voiu cânta minunile Ei bucurându-mă.”

Să ne arătăm dar luminați sufletește și curățiți trupește, cântând cântări de laudă și de mulțumire la măritul praznic al nașterii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.

În psalmul 50 să află: „Întru fărădelegi m'am conceput și întru păcate m'a născut maica mea,” care plângere reoglindește starea neamului omenesc. Strămoșii nostri: Adam și Eva, prin neascultare pierzând darul sfințeniei, nu ni l-au putut lăsa nouă moștenire, însă am moștenit „păcatul strămoșesc,” cu care toți ne naștem, deci fiind înfinați cu acest păcat, n'am putut și nu putem moșteni fericirea cerească. A trebuit să intervină pe lângă dreptatea Dumnezeiască îndată și nemăsurata bunătate și îndurare a atotputernicului Părinte ceresc, rostită la început strămoșilor noștri: „Vrăsmășie voi pune între tine și muiere, între seminția ta și a ei, ea (muierea) va zdrobi capul tău (al șarpelui-diavol) și tu (șarpe-diavol) vei aleși călcăiul ei (a muierei.) (Moisi I. 3, 15)

La plinirea timpurilor a trebuit să se nască muierea, Precurata Vergură Maria, care născând pe Unul Născut Fiu al lui Dumnezeu, pe Isus Hristos, Mântuitorul nostru, care apoi a zdrobit capul șarpelui, (puterea diavolului) a învins moartea și ne-a redeschis ceriul încuiat prin păcatul strămoșesc, deci se cuvine și trebuie să salteze și să se bucure tot sufletul omenesc și să cânte: Nașterea ta, Născătoare de Dumnezeu, bucurie a vestit la toată lumea, că din tine a răsărit soarele dreptății, Hristos Dumnezeu nostru și deslegând blăstămul a dat binecuvântarea și stricând moartea, ne-a dăruit nouă viață vecinică. (Troparul sârbătoarei.)

Ca să fim răscumpărați de păcat și de osânda iadului, a trebuit să se nască Răscumpărătorul omenirii, Fiul lui Dumnezeu, carele a trebuit să ia trup omenesc, a trebuit să se nască dela o astfel de mamă, pe care nici umbra păcatului n'a putut o întina, aceasta mamă scumpă este: Preafericita Vergură Maria, care a fost scutită de păcatul strămoșesc și înainte și după naștere a rămas „pururea Fecioară.”

În Palestina era un om cu numele Ioachim și pe soția lui care se chema: Ana. Amândoi erau binecuvântați de Dumnezeu pentru milostenii și alte alese virtuți. Erau de neam împărătesc, fii însă nu aveau. Obiceiul era întru aceea vreme la evrei, că acei, cari nu aveau prunci, să fie disprețuiți de toți, bucate nimeni să nu mănânce cu dânsii, în biserică mai jos stătea decât alții, cari aveau familie, iar jertfa lor numai la capăt era primită.

Ducând odată la un praznic în biserică și Ioachim și Ana după obicei prinosul lor și oferindu-l la început preotului evreesc, acesta pentru aceasta a dojenit pe Ioachim și Ana.

Atunci de mare rușine ieșiră afară din Biserică și fiind sterpi, cu învoire reciprocă s'au despărțit unul de altul, s. Ana a mers acasă și cu lacrimi înfocate s'a rugat lui Dumnezeu, ca să le dăruiască un prunc, făgăduind cu vot, că ce va naște, l'va închina cu toată inima lui Dumnezeu.

Asemenea s. Ioachim retras fiind în munte singur, cu post și cu rugăciuni a cerut dela Domnul să-l dăruiască cu familie.

Domnul a ascultat glasul rugăciunilor acestor sfinți soți și li-s'a dăruit o fetiță, pe care cu mare bucurie și mulțumiri înălțate către Domnul Dumnezeu, au botezat-o, punându-i numele de: Maria, ceea ce se tâlcuește împărăteasă.

Acest praznic prăznuim noi, a nașterii P. V. Maria, o preamărim și o laudăm ca pe aurora și începutul mântuirii neamului omenesc. Deci să răsune din inimile noastre cântări de laude și mulțumiri în cinstea P. V. Maria.

D. V.

Calendar săptămânal.

13—19 Sept. 1931.

- 13. Duminecă. în. I. Sf. Cruci (Ev. Ioan 3, 13) Muc. Corneliu sutașul
- 14. Luni. Înălț. Sf. Cruci. (Ev. Ioan 19, 6)
- 15. Marți. Sf. Muc. Nichita
- 16. Mercuri. Mța. Eufemie.
- 17. Joi. Muc. Sofie.
- 18. Vineri. Cuv. Eumenie.
- 19. Sâmbătă. Muc. Trofim.